

2013 m. birželio 28 d.

SOCIALINĖS PASLAUGOS 2012 M.

Informacijoje pateikiami naujausi statistiniai duomenys apie socialines paslaugas, suteiktas asmenų namuose, dienos centruose, laikinojo apgyvendinimo ir stacionariose globos įstaigose.

2012 m. pagalbos į namus ir socialinės globos asmens namuose paslaugos buvo suteiktos 15,9 tūkst. žmonių, arba 6 procentais daugiau nei 2011 m. Kaip ir ankstesniais metais, dauguma (81 proc.) socialinių paslaugų namuose gavėjų buvo pensinio amžiaus asmenys, maždaug penktadalis (18 proc.) – darbingo amžiaus asmenys su negalia, 1 procentas – vaikai su negalia. Palyginti su 2011 m., socialines paslaugas į namus gavusių darbingo amžiaus neįgaliųjų skaičius padidėjo 7 procentais, pensinio amžiaus asmenų – 6 procentais.

267 pensinio amžiaus ir (ar) neįgalūs žmonės 2012 m. gavo pagalbos pinigus ir patys pasirūpino socialinių paslaugų teikimu namuose. Palyginti su 2011 m., šios išmokos gavėjų sumažėjo 9 procentais.

Dienos centrus 2012 m. lankė ir įvairias socialines paslaugas juose gavo 19 tūkst. pensinio amžiaus asmenų, 13,4 tūkst. darbingo amžiaus neįgaliųjų ir 2,7 tūkst. vaikų su negalia.

Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos duomenimis (toliau – Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnyba), 2013 m. pradžioje vaiko teisių apsaugos skyrių apskaitoje buvo įrašyta 10,4 tūkst. socialinės rizikos šeimų, kuriose augo 21,3 tūkst. vaikų. Palyginti su 2012 m. pradžia, tokių šeimų skaičius sumažėjo 0,2 tūkst., o jose augančių vaikų – 0,8 tūkst.

Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybos duomenimis, 2012 m. tėvų globos neteko 2,1 tūkst. vaikų – tai dešimtadaliu mažiau nei 2011 m. 40 procentų šių vaikų buvo perduoti šeimų (asmenų) globai, kiti apgyvendinti šeimynose ir vaikų globos įstaigose.

Pernai vaikų globos namuose buvo apgyvendinta 1,4 tūkst. vaikų, 70 procentų jų ten pateko iš savo šeimos. 2012 m. pabaigoje globos namuose gyveno 3,9 tūkst. vaikų – 4 procentais mažiau nei 2011 m. Kas vienuoliktas vaikas buvo našlaitis, kiti vaikai globos namuose gyveno dėl įvairių problemų šeimose.

2012 m., palyginti su 2011 m., maždaug dešimtadaliu išaugo šeimynose globojamų (rūpinamų) vaikų skaičius. Metų pabaigoje 48 šeimynose gyveno 408 vaikai.

Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybos duomenimis, pernai Lietuvos piliečiai įvaikino 112 vaikų, arba dešimtadaliu daugiau nei 2011 m. Užsienio piliečiai įvaikino 98 vaikus, arba trečdaliu mažiau nei 2011 m. Be to, 28 vaikus įvaikino vaiko biologinio tėvo ar motinos sutuoktinis.

2012 m. pabaigoje 4 socialinės globos namuose vaikams ir jaunimui su negalia gyveno 0,7 tūkst. vaikų ir jaunuolių, 31 specialiojoje mokykloje bei specialiojo ugdymo centre – 1,3 tūkst. vaikų su negalia. Palyginti su 2011 m., gyventojų skaičius specialiosiose mokyklose bei specialiojo ugdymo centruose sumažėjo ketvirtadaliu, socialinės globos namuose – 5 procentais.

Pernai pradėjo veikti 5 naujos globos įstaigos (147 vietos) ir 4 savarankiško gyvenimo namai (131 vieta) seniems žmonėms ir suaugusiems asmenims su negalia.

2012 metų pabaigoje šalyje veikė 38 globos įstaigos suaugusiems asmenims su negalia ir 102 globos įstaigos seniems žmonėms, jose gyveno atitinkamai 4,5 tūkst. ir 6,1 tūkst. žmonių.

Per metus globos namuose seniems žmonėms apsigyveno 1,1 tūkst. asmenų, arba 4 procentais daugiau nei 2011 m. Daugiau nei pusė asmenų į globos namus atvyko iš savo arba giminių namų. Gyventi pas artimuosius ar gimines išvyko 120 globos namų gyventojų.

Pernai 14 savarankiško gyvenimo namų seniems žmonėms ir suaugusiems asmenims su negalia gyveno 0,3 tūkst. gyventojų, arba 50 daugiau nei 2011 m.

2012 m. pabaigoje veikė 22 nakvynės namai, kuriuose gyveno 2,4 tūkst. žmonių, arba 166 daugiau nei 2011 m. Trečdalis jų nakvynės namuose gyveno ilgiau nei 6 mėnesius. Be to, kasdien dar vidutiniškai 100 žmonių buvo suteikiamas laikinas prieglobstis vienai nakčiai.

Pernai krizių centruose ir laikinojo apgyvendinimo įstaigose motinoms ir vaikams buvo apgyvendinta 2,5 tūkst. žmonių, arba 0,5 tūkst. daugiau nei 2011 m. Dar 3,4 tūkst. asmenų šiose įstaigose buvo suteiktos socialinės paslaugos (psichologo pagalba, konsultacijos ir pan.) neapgyvendinant.

2012 m. psichologinės ir socialinės reabilitacijos centruose buvo apgyvendinta 0,4 tūkst. asmenų, sergančių priklausomybės ligomis – tai ketvirtadaliu mažiau nei 2011 m.

1 lentelė. Socialinių paslaugų namuose gavėjai

	2011	2012	2012 m., palyginti su 2011 m., padidėjimas, sumažėjimas (-), proc.
Pagalbą į namus ir socialinę globą namuose gavę asmenys	15 022	15 902	5,9
senyvo (pensinio) amžiaus	12 229	12 946	5,9
darbingo amžiaus su negalia	2 626	2 822	7,5
vaikai su negalia	167	134	-19,8
Pagalbos pinigų gavėjai	292	267	-8,6
senyvo (pensinio) amžiaus	261	231	-11,5
darbingo amžiaus su negalia	31	36	16,1
Socialinių įgūdžių ugdymą ir palaikymą namuose gavusios šeimos ir vaikai			
socialinės rizikos šeimos	7 059	7 308	3,5
vaikai iš socialinės rizikos šeimų	14 867	15 835	6,5

2 lentelė. Bendrųjų socialinių paslaugų¹ gavėjai

Tūkstančiais

Paslaugos rūšis	2011	2012	
Maitinimo organizavimas (nemokamas maitinimas, aprūpinimas maisto produktais)		94,7	70,8
Aprūpinimas būtiniaisiais daiktais (drabužiais, avalyne)		11,8	8,0
Asmens higienos (pirties) paslaugos		25,1	25,4
Transporto organizavimo paslaugos		12,5	15,3

¹ Iš savivaldybių biudžetų finansuojamos paslaugos.

3 lentelė. Dienos centrų lankytojai

Tūkstančiais

	2011	2012
Senyvo (pensinio) amžiaus asmenys	25,7	19,0
Darbingo amžiaus asmenys su negalia	15,7	13,4
Vaikai su negalia	2,6	2,7
Vaikai iš socialinės rizikos šeimų	8,0	6,7
Socialinės rizikos asmenys	12,7	10,8

4 lentelė. Socialinės rizikos šeimos

Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybos duomenys
Metų pabaigoje, tūkstančiais

	2011	2012
Šeimų skaičius	10,6	10,4
jose vaikų	22,1	21,3

5 lentelė. Vaikai, netekę tėvų globos

Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybos duomenys

	2011	2012
Per metus netekę tėvų globos vaikai	2 305	2 055
iš jų iki 7 metų amžiaus	992	949
Nukreipta šeimų (asmenų) globai	908	831

6 lentelė. Įvaikinti vaikai

Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybos duomenys

	2011	2012
Įvaikinti tėvų globos netekę vaikai	245	210
iš jų įvaikino:		
Lietuvos piliečiai	101	112
užsienio piliečiai	144	98
Vaiko biologinio tėvo ar motinos sutuoktinio įvaikinti vaikai	44	28

7 lentelė. Vaikų globos įstaigos

Metų pabaigoje

	2011	2012	2012 m., palyginti su 2011 m., padidėjimas, sumažėjimas (-), proc.
Kūdikių namai	5	5	0,0
juose kūdikių	362	327	-9,7
Specialiosios mokyklos ir specialiojo ugdymo centrai ¹	37	30	-18,9
juose gyveno vaikų	1 753	1 315	-25,0
iš jų našlaičių ir netekusių tėvų globos	100	51	-49,0
Socialinės globos namai vaikams ir jaunimui su negalia	5	4	-20,0
juose vaikų	709	677	-4,5
Socializacijos centrai	6	6	0,0
juose vaikų	163	124	-23,9
Valstybės globos namai	7	7	0,0
juose vaikų	441	407	-7,7
Savivaldybių globos namai	58	57	-1,7
juose vaikų	2 698	2 600	-3,6
Visuomeninių organizacijų, parapijų ir privatūs globos namai	18	18	0,0
juose vaikų	555	566	2,0
Šeimynos	47	48	2,1
jose globotinių	373	408	9,4
Globos grupės ikimokyklinio ugdymo įstaigose	14	4	-71,4
jose vaikų	105	34	-67,6

¹ Įskaitytos įstaigos, kurios vykdė vaiko globą (rūpybą) ar teikė socialines paslaugas su apgyvendinimu.**8 lentelė. Vietų skaičius vaikų globos įstaigose**

Metų pabaigoje

	2011	2012
Kūdikių namuose	389	370
Socialinės globos namuose vaikams ir jaunimui su negalia	745	702
Vaikų globos namuose	4 206	4 068
valstybės globos namuose	505	455
savivaldybių globos namuose	3 085	2 970
visuomeninių organizacijų, parapijų ir privačiuose globos namuose	616	643

9 lentelė. Vaikai pagal atvykimo į globos namus¹ ir šeimynas aplinkybes

	2011	2012
Atvyko vaikų	1 584	1 404
iš jų iš:		
tėvų	1206	980
ligoninės	187	211
nuolatinės globos (rūpybos) šeimoje, šeimynoje	85	86
laikinosios globos (rūpybos) šeimoje, šeimynoje	64	58
įvaikintojų	-	1
kitur	42	68

¹ Be specialiųjų mokyklų, specialiojo ugdymo centrų ir socializacijos centrų.

10 lentelė. Vaikai pagal išvykimo iš globos namų¹ priežastis

	2011	2012
Išvyko vaikų	1 659	1 572
iš jų:		
sugrįžo pas tėvus	811	801
sulaukė pilnametystės ir dėl kitų priežasčių	366	389
buvo įvaikinti	171	143
paimti laikinajai globai (rūpybai) šeimoje, šeimynoje	112	103
paimti nuolatinėi globai (rūpybai) šeimoje, šeimynoje	116	90
išvyko mokytis, dirbti	83	46

¹ Be specialiųjų mokyklų, specialiojo ugdymo centrų ir socializacijos centrų.

11 lentelė. Darbuotojai vaikų globos įstaigose

Metų pabaigoje

	Iš viso		iš jų					
	2011	2012	socialiniai darbuotojai		socialinio darbuotojo padėjėjai		socialiniai pedagogai, socialinio pedagogo padėjėjai	
			2011	2012	2011	2012	2011	2012
Kūdikių namuose	596	557	7	7	10	9	-	-
Socialinės globos namuose vaikams ir jaunimui su negalia	684	677	111	113	294	265	10	9
Vaikų globos namuose	2 816	2 820	634	650	744	740	355	337
valstybės globos namuose	388	370	107	107	129	122	14	14
savivaldybių globos namuose	2 104	2 104	443	461	509	533	300	275
visuomeninių organizacijų, parapijų ir privačiuose globos namuose	324	346	84	82	106	85	10	48

12 lentelė. Globos įstaigos ir savarankiško gyvenimo namai seniems žmonėms ir suaugusiems asmenims su negalia

Metų pabaigoje

	2011	2012	2012 m., palyginti su 2011 m., padidėjimas, sumažėjimas (-), proc.
Globos įstaigos seniems žmonėms	100	102	2,0
jose gyventojų	4 414	4 514	2,3
valstybės globos įstaigos	2	2	0,0
jose gyventojų	112	113	0,9
savivaldybių globos įstaigos	55	54	-1,8
jose gyventojų	2 846	2 829	-0,6
visuomeninių organizacijų, parapijų ir privačios globos įstaigos	41	44	7,3
jose gyventojų	1 141	1 215	6,5
kitos globos įstaigos ¹	2	2	0,0
jose gyventojų	315	357	13,3
Globos įstaigos suaugusiems asmenims su negalia	36	38	5,6
jose gyventojų	6 061	6 118	0,9
Savarankiško gyvenimo namai ²	10	14	40,0
juose gyventojų	212	262	23,6

¹ 2011–2012 m.: Gerontologijos ir reabilitacijos centro socialinės globos padalinys ir senelių globos namai „Senevita“.

² Įstaigos, kuriose asmenys (šeimos) gyvena namų aplinkoje ir kur jiems sudaromos sąlygos savarankiškai tvarkytis savo asmeninį gyvenimą, iš dalies padedant socialiniam darbuotojui.

13 lentelė. Asmenys pagal atvykimo į globos įstaigas ir savarankiško gyvenimo namus aplinkybes

	2011	2012
Asmenys, atvykę į globos įstaigas seniems žmonėms	1 070	1 118
iš jų atvyko iš:		
savų, giminių ar globėjų namų	580	592
ligoninės	468	472
kitur	22	54
Asmenys, atvykę į globos įstaigas suaugusiems asmenims su negalia	436	415
iš jų atvyko iš:		
savų, giminių ar globėjų namų	321	285
ligoninės	107	120
kitur	8	10
Asmenys, atvykę į savarankiško gyvenimo namus	40	78
iš jų atvyko iš:		
savų, giminių ar globėjų namų	32	71
ligoninės	8	6
kitur	-	1

14 lentelė. Vieniši žmonės, gyvenantys globos įstaigose ir savarankiško gyvenimo namuose seniems žmonėms bei suaugusiems asmenims su negalia

Metų pabaigoje

	2011	2012
Globos įstaigose seniems žmonėms	1 226	1 241
Globos įstaigose suaugusiems asmenims su negalia	2 220	2 297
Savarankiško gyvenimo namuose	78	101

15 lentelė. Vietų skaičius globos įstaigose ir savarankiško gyvenimo namuose seniems žmonėms ir suaugusiems asmenims su negalia

Metų pabaigoje

	2011	2012
Globos įstaigose seniems žmonėms	4 695	4 885
valstybės globos įstaigose	125	125
savivaldybių globos įstaigose	3 009	3 014
visuomeninių organizacijų, parapijų ir privačiose globos įstaigose	1 238	1 361
kitose globos įstaigose	323	385
Globos įstaigose suaugusiems asmenims su negalia	6 115	6 190
Savarankiško gyvenimo namuose	221	342

16 lentelė. Darbuotojai globos įstaigose ir savarankiško gyvenimo namuose seniems žmonėms ir suaugusiems asmenims su negalia

Metų pabaigoje

	Iš viso		Iš jų			
	2011	2012	socialiniai darbuotojai		socialinio darbuotojo padėjėjai	
			2011	2012	2011	2012
Globos įstaigose seniems žmonėms	2 568	2 726	207	228	633	640
iš jų dirbantys visą darbo dieną	2 039	2 157	178	198	533	549
Globos įstaigose suaugusiems asmenims su negalia	3 124	3 208	328	343	1 635	1 481
iš jų dirbantys visą darbo dieną	2 910	2 890	324	328	1 566	1 406
Savarankiško gyvenimo namuose	149	174	17	28	39	63
iš jų dirbantys visą darbo dieną	111	135	14	26	25	51

17 lentelė. Nakvynės namai

Metų pabaigoje

	2011	2012	2012 m., palyginti su 2011 m., padidėjimas, sumažėjimas (-), proc.
Nakvynės namai ¹	23	22	-4,3
Vietos	1 206	1 257	4,2
Per metus gyveno žmonių, iš viso	2 281	2 447	7,3
vyrų	1 790	1 905	6,4
moterų	491	542	10,4
Laikinojo prieglobsčio vietos	392	363	-7,4

¹ Įskaitant socialinių paslaugų įstaigų padalinius, kurie teikė laikinojo apnakvindinimo paslaugas.

18 lentelė. Gyventojai pagal apgyvendinimo nakvynės namuose trukmę ir priežastis 2012 m.

	Iš viso		iš visų gyventojų pagal gyvenimo trukmę, mėn.			
	iš viso	iš jų moterys	iki 1 / iš jų iki 3 parų	1–3	4–6	ilgiau nei 6
Gyveno žmonių	2 447	542	567/218	648	383	849
iš jų:						
neturintys būsto	2 179	454	504/201	574	332	769
grįžę iš laisvės atėmimo vietų	107	7	18/-	33	17	39
patyrę smurtą šeimoje	58	49	19/5	11	13	15
atvykę iš socialinės bei psichologinės reabilitacijos įstaigų	35	6	11/7	9	4	11
našlaičiai, neturintys būsto	28	7	8/2	10	4	6
nukentėję nuo prekybos žmonėmis ir priverstinės prostitucijos aukos	4	4	3/-	-	-	1
prieglobstį gavę užsieniečiai	2	-	-/-	2	-	-
nukentėję nuo stichinių nelaimių	1	1	-/-	1	-	-
grįžę ar deportuoti iš užsienio šalių	1	-	-/-	1	-	-
apgyvendinti dėl kitų priežasčių	32	14	4/3	7	13	8

19 lentelė. Asmenys¹, gavę socialines paslaugas laikinojo apgyvendinimo įstaigose

	Iš viso		iš jų su apgyvendinimu	
	2011	2012	2011	2012
Krizių centruose ir laikinojo apgyvendinimo įstaigose motinoms ir vaikams	3 199	5 900	1 945	2 493
vyrai	741	1 749	408	487
moterys	2 458	4 151	1 537	2 006
Psichologinės ir socialinės reabilitacijos centruose (asmenims, sergantiems priklausomybės ligomis)	562	432	553	423
vyrai	482	357	478	350
moterys	80	75	75	73

¹ Įskaitant vaikus.

Informaciją parengė Lietuvos statistikos departamento Socialinės apsaugos ir sveikatos statistikos skyrius.

Pasiteirauti: Loreta Rakutienė
Socialinės apsaugos ir sveikatos
statistikos skyriaus vyriausioji specialistė
Tel. (8 5) 236 4754
El. p. loreta.rakutiene@stat.gov.lt
www.osp.stat.gov.lt

© Lietuvos statistikos departamentas, 2013

Naudojant Lietuvos statistikos departamento duomenis būtina nurodyti šaltinį.

Daugiau informacijos šia tema rasite [Oficialiosios statistikos portale](#) ir [Rodiklių duomenų bazėje](#).